

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istoletni, peti-vesti
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrslica po 10 Din
Pr. večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, nebrankirano
pismo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celoletni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inštalacijo, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Centrum zopet v vladi

Stvarni razlogi so vodili stranko katoliškega centra, da je januarja zapustila vlado in prvič po vojni stopila v opozicijo. Med strankami vladne koalicije ni bilo prave slege in medsebojnega zaupanja. Najmočnejša stranka socialdemokratov, ki je dala iz svojih vrst tudi kanclerja Müllerja, ni svojim ministrom dajala potrebne podpore in se je nje na večina raje udajala strankarski agitaciji kakor pa sprejetju odgovornosti za delo vlade. Tudi kapitalistična ljudska stranka je sledila zgledu levičarskega zaveznika in je v najbolj kritičnih časih izrekla nezaupnico svojemu voditelju zunanjemu ministru dr. Stresemannu. Ker je bilo s tem onemogočeno vsako stvarno delo vlade, je centrum izstopil z zahtevo, da se čimprej sestavi vlada, ki bo imela točno izdelan delovni program, ki bo obvezen za vse koalirane stranke.

Po izstopu centra je vlada živovarila iz dneva v dan in ni imela dovolj opore, da bi se lotila kakšnega važnejšega problema. Ta nesigurnost in slabost vlade je znatno škodovala Nemčiji predvsem v zunanji politiki, posebno pri pariških pogajanjih za končno ureditev reparacijskega problema. Če bi ne bilo teh pogajanj, bi vlada že davno odšla in pri sedanjem stanju razmer med parlamentarnimi skupinami bi gotovo prišlo do težke krize.

Zato so ugledni člani raznih parlamentarnih skupin pričeli z neobveznimi pogajanjimi za sestavo vlade tako imenovane velike koalicije. Ta pogajanja so potekala zelo ugodno. Ko se je že mislilo, da je stvar gotova, pa je prišlo na dnevni red vprašanje prve nemške križarke.

Ko je vlada socialista Müllerja lani zahtevala odobritev prvega obroka za graditev te križarke, so socialistični poslanci pod vplivom skrajnih levičarjev in strupene agitacije komunistov glasovali proti in vlada je mogla dobiti kredite s pičlo večino in celo socialdemokratski ministri sami niso vsi glasovali za predlog vlade. Sedaj je treba odobriti drugi obrok. Parlamentarni klub socialdemokratske stranke je razpravljal o svojem nastopu in je z velikansko večino sklenil, da ne bo glasoval za te kredite. Brez glasov centra bi vlada ne imela večine in proračun bi padel. To bi imelo dalekosežne posledice. Zato je načelnik centra dr. Kaas v posebnem pismu opozoril kanclerja na nevzdržnost takega položaja in na posledice za državno politiko. Obenem je v pismu podal poglede centra, ki zahteva, da se s takimi neparlamentarnimi običaji v interesu ugleda demokratičnih pridobitev neha. To stališče so odobrili tudi zastopniki drugih strank. Na skupnem posvetovanju je prišlo do sporazuma, da se z ozirom na težak zunanji politični položaj in z ozirom na težko gospodarsko stanje izogne formalni krizi, da se vladna koalicija razširi z vstopom centra. Doim je svojčas centrum imel v vladi samo enega zastopnika, naj bi imel v taki razširjeni vladi tri. Obenem so socialdemokratski ministri dali obvezno izjavo, da bodo ne glede na sklepe svojega kluba glasovali za kredite za križarko. Sprejet je bil še sporazum, da se vse spremembe, črtanja in povišanja posameznih postavk proračuna morejo izvršiti samo, če so se predhodno sporazumele vse stranke in končno, da posamezne stranke ne smejo predlagati nobenih predlogov, ki bi imeli strankarsko agitatoričen značaj.

S takim sporazumom se je omogočil sestav vlade, ki sicer ne odgovarja povsem intencijam prijateljev velike koalicije, ki tako vlado imenujejo »vlado nuje potrebe«. Vseeno pa je dana podlaga za izvršitev precej obsežnega programa, predvsem pa izglasovanje proračuna ne glede na to, kakšno stališče bo zavzela večina socialističnih poslancev.

Centrum je že imenoval svoje kandidate: Guérarda za pravosodnega, dr. Stegerwalda za prometnega in dr. Wirtha za ministra za zasedeno ozemlje. Dr. Stegerwald je vodja krščanskosocialnega krila v stranki in uživa polno zaupanje v strokovnih zvezah organiziranega krščanskega delavstva. Dr. Wirth pa je tudi znani prvobornik centra, ki je dosledno nastopal proti zvezi centra z desnimi strankami. Z obema bo vlada pridobila dva odločna zastopnika demokratične ideje in bo s tem znatno oslabilen vpliv desnih strank. Njuno sodelovanje kakor sploh poštenost vlade in njegov čut za močnatost in za prevzemanje odgovornosti je pozdravila vsa nemška javnost.

Pogajanja za konkordat se prično

Po sklenitvi konkordata bo imenovan jugoslovanski kardinal

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Vaš dopisnik je danes zvedel, da je materijal glede pogajanj med Jugoslavijo in Vatikanom za konkordat že tako dozorel, enako od strani Jugoslavije kakor od strani cerkvenih oblasti, da je v najkrajšem času pričakovati vsaj preliminarnih pogajanj. Kot šefa naše delegacije forsira naše zunanje ministrstvo bivšega šefa dr. Janiča. Zunanje ministrstvo vztraja nadalje na tem, da bi se ta preliminarna pogajanja vršila v Belgradu. Vsekakor bodo končne določbe taksirane v Rimu pod vodstvom državnega tajnika Gasparrija.

Ideja konkordata se forsira tudi z najvišjega mesta in sicer iz državnih interesov. V zunanjem ministru pričakujejo, da bo po sklenitvi konkordata imenovan jugoslovanski kardinal. Ta fakt naša država, zlasti zunanje ministrstvo zelo pozdravlja, ker bi spričo velike moči Vatikana v mednarodnem svetu bil naš zastopnik na tem mednarodnem mestu naš državi samo v prid.

Nadalje smo zvedeli, da je belgrajska nunciatura dobila podrobna navodila iz Vatikana za te preliminarne razgovore.

Organizacija ministrstev

Uredbe v organizaciji soc. ministrstva gotova -- V trg. ministru ostanejo vsi oddelki

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) V ministru za socialno politiko je gotova uredba o organizaciji ministrstva. Minister Drinković se je končno odločil, da si ohrani pomočnika, najbrž dr. Štamparja, ki bo vodil posle dosedanjega zdravstvenega ministrstva. Zdravstveno ministrstvo se preseli v ministru za soc. politiko, v prostore, kjer je bila dosedaj statistika, ki se preseli v predsedništvu vlade, za šefa statističnega oddelka naj bi bil imenovan po naših informacijah subotički vseučiliški profesor dr. Kostić.

Glede nadaljnjih odredb v posameznih ministrih smo zvedeli, da je končana uredba v gradbenem ministru. Ustanovile se bodo, v kolikor pridejo interesi posameznih oblasti in pokrajin v poštev, gradbena ravnateljstva, in sicer najbrže v mejah posameznih ob-

lasti. Ti gradbeni odseki bodo imeli veliko kompetenco. Glavna skrb bo točno vzdrževanje cest, s posebnim ozirom na povzdigo tujskega prometa.

Glede organizacije trgovskega ministrstva se je prvotno mislilo, da se bo organiziralo delo tako, da bo podlaga stvarnost, ne pa zunanja forma. N. pr. zunanja in notranja trgovina se lahko vodi iz ene in iste roke. Dosedanja razdelitev oddelkov je bila večkrat kriva, da so posamezni šefi posegali v kompetenco drugih. Zato se je forsirala ureditev po stvarnosti, ne pa po zunanjih znakih. Ko se je sestavila uredba, je prodl načrt, da ostane zaenkrat v organizaciji tega ministrstva vse pri starem ter da ostanejo vsi dosedanja oddelki s starimi kompetencami.

Zastopniki bank o kmet. kreditu

Potrebne spremembe, da lahko dobi kmet kredite tudi od bank
Kmet je dober plačnik

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Pri pravosodnem ministru se je vršila konferenca bank. Ljubljano je zastopal gen. ravnatelj Tykač. O tej konferenci, na kateri se je govorilo o agrarni banki, so dali zastopniki bank javnosti to-le mnenje:

Smu na stališču, da nima bančno društvo ničesar načelnega proti agrarni banki. Osnovanje bo dolgo trajalo in naš kmet leta 1929 še ničesar ne bo imel od tega. Narodna banka daje kmetstvu čim večji kredit. Zato je treba ustvariti možnost, na Narodna banka in država lahko ustanovita kmetijski kredit. Bankarji zahtevajo, da stopi čl. 97 novega meničnega zakona takoj v veljavo, da dobijo kmetje tudi v Srbiji menično sposobnost. Zakon o Narodni banki naj se spremeni, da bo Narodna banka reeskontirala menice, ki so jih dru-

ge banke eskontirale in sicer s tremi sigurnimi podpismi v roku 9 mesecev. Reeskont bi znašal 25% od skupnega eskontnega iznosa listnice Narodne banke.

Dalje zahtevajo ukinitve čl. 471. srbskega civilnopravnega reda, po katerem je za vse kmetске dolgove prepovedan popis gotovih nepremičnin. S tem bi se dala po njihovem mnenju kmetom tudi večja kreditna sigurnost.

Nadalje zahtevajo od pravosodnega ministrstva, da čimprej izvede novi zakon o eskonciji. Tudi zakon o katastru za Srbijo in Crno goro naj se čimprej izvede. Poleg Narodne banke bi kmetom tudi banke rade dajale kredit, ker so se pripravile v teku poslovanja, da je kmet dober plačnik.

Gospodarske zbornice za odpravo stanovanjskega zakona

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) V ministru za socialno politiko so se danes zbrali delegati gospodarskih zbornic in sicer inženerske, obrtne, trgovske in industrijske zbornice. Zahtevali so, da se popolnoma ukine stanovanjski zakon, ki ne dopušta, da bi se gradile nove hiše ter preprečuje nivoiziranje stanovanj. Po njihovem mnenju je ta zakon nesocialen, ker ne zadeva samo najsiromašnejših lastnikov, ampak je katastrofaln za gospodarstvo sploh, zlasti če bi se razširil tudi na nove zgradbe. Če naj se amortizacija izvrši po zahtevah najemnikov šele v 25 letih, potem mora mnogo stavbnih podjetij in bank v bankrot. Nekatera podjetja so že sedaj v bankrotu.

Pri istem ministru so se zglasili zastopniki upravnega uradništva iz Slavonije, Medjimurja in Hrvatske. Prosil so, naj intervenira pri drugih ministrih, naj se upravnim uradnikom zvišajo prejemki enako, kakor sodnikom.

Za zboljšanje uprave

Da se zboljša uprava, so se izvršile v upravni službi znatne spremembe in so bili imenovani za velike župane samo osebe, ki imajo polno kvalifikacijo. Sedaj hoče notranje ministrstvo namestiti kot policijske pisarje samo čisto kvalificirane pravnike.

Elektrifikacija ljubljanske okolice

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Kalorična električna centrala v Velenju bo na podlagi poročila glavnega ravnatelja za rude stopila v pogon v enem mesecu. Nato se bo skušalo, da se spoji preko Trojan z Domžalami. Dala se bi razširiti, kot bo potreba z ozirom na število odjemalcev. V tej zvezi bi lahko prišlo do elektrifikacije ljubljanske okolice, ker bi bila možnost razširitve podana. V Domžalah bi se priključila vsa industrija. Država nima od premoga v Velenju nobene koristi, ker je lignit in so transportni stroški previsoki. Ljubljanska okolica bi od te centrale mnogo gospodarsko pridobila. Zaenkrat so postavljene turbine, ki bodo proizvajale energijo 3000 KS. Mogoče pa je centralo povečati do 10.000 KS. Na ta način bi se zlasti regulirale cene falske elektrarne.

Povišanje zemljiškega davka v Srbiji

Belgrad, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) Stalna komisija v finančnem ministru nadaljuje z delom na določevanju čistega katastrskega donosa za Srbijo in Crnogoro. Cujemo, da so njeni rezultati precej razburili srbske kmete, ki so poslali več deputacij na dvor. Srbski kmetje se pritožujejo, da bi se jim zemljiški davek povišal za 300 odstotkov, če bi se sedanji rezultati uzakonili. V komisiji zastopa Slovenijo delegat Hinko Lebinger, litijski župan.

Delovni čas se ne spremeni

Belgrad, 12. apr. (Tel. »Slov.«) V kratkem bo izšla uredba o odpiranju in zapiranju trgovin. Iz ministrstva za socialno politiko smo zvedeli, da zaenkrat ne nameravajo podaljšati delovnega časa ob nedeljah in praznikih, ampak da se obdrži delovni čas, kot je bil določen sedaj za te dni. Ministrstvo je na stališču, da bi bilo v nasprotnem slučaju potrebno spremeniti zakon o zaščiti delavcev, česar z uredbo ne more storiti. Vprašanje pa tudi ni aktualno, niti oportuno. V trgovinsko ministrstvo in ministru za socialno politiko prihajajo dnevno vloge iz trgovskih in obrtnih krogov, naj bi se ob nedeljah dovolilo podaljšanje delovnega časa vsaj za 4 ure.

Belgrajske vesti

Belgrad, 12. aprila.

Fotič, naš bivši delegat pri Društvu narodov, je prišel v Belgrad in bo prevzel politični oddelek v zunanjem ministru.

Občinski odbor v Litiji je imenovan. Litija ima 12 odbornikov, Hotič 9, Konj 4.

Pravosodno ministrstvo je sprejelo 27 pravnikov absolventov v sodno službo. Nerešene prošnje, 200 po številu, se bodo poslane nazaj s pripombo, da naj se obrnejo na notranje ministrstvo.

Italijanske železnice so obvestile naše ministrstvo, da je dovoljen popust za ljubljanski velesejem spomladi in jeseni, in sicer za razstavljalce, strokovnjake in prevoz blaga 30% ter za udeležence.

O uboju bivšega črnogorskega polkovnika Ivana Radovića je prišla z Dunaja nepotrjena vest.

Jadranska Straža je izdelala program izleta na Grško. Iz Ljubljane bo stal I. razred 1300 do 1500, II. 1050—1250, III. 700—800 Din. Vizum in druge stvari preskrbi Jadranska straža. Izlet se bo vršil od 1. do 8. maja. Izletniki si bodo ogledali grške gospodarske naprave.

Kmetijsko ministrstvo odločno zanika vesti, da bi se dobrovoljcem odvzela zemlja in da se agrarna reforma ne bo izvršila.

Predsednik vlade Peter Živković je obiskal bolnega vojvodo Stepanovića v Čačku.

Jan Skala je bil danes sprejet od zunanjega ministra dr. Kumanudija. Skala potuje iz Belgrada v južno Srbijo, da na licu mesta prouči tamošnje razmere.

Konferenca Male antante

Bukarešt, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Po vesteh »Cuventula« je Rumunija pristala na to, da se politična konferenca male antante skliče na dan 20. maja. Vršila se bo v Jugoslaviji.

Zaključek radio-konference

Praga, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Radio-konferenca je danes v glavnem zaključila svoja dela. Končno je bil le dogovorjen nov načrt za valove. Za brezžično brzojavljenje bodo proste dolžine od 200 do 350 in od 1340 do 1875 metrov. Jugoslavija dobi za valovne dolžine Ljubljane 572 metrov, Zagreba 429 in Belgrada 207 metrov.

Korupcija pousod

London, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Vodilni londonski kriminalni uradniki, ki imajo nalogo, pobijati vohunstvo in nadzorovati tujce v Angliji, so osumljeni, da so se pustili podkupovati in celo, da so sami vršili vohunstvo v službi tujih držav. Uvedena je bila preiskava.

Drobne vesti

London, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Poizvedovalna letala so našla pogrešano letalo »Južni križ« in mu vrgla živila. Posadka je na varnem.

London, 12. aprila. (Tel. »Slov.«) »Daily Express« javlja iz Kandaharja, da so Aman Ulahove predstraže že dosegle Gezi in da je Baka i Saquao ubit. Poroča se tudi, da je bilo v Kabulu izvršenih že prejšnji več atentatov na Baka i Saquao.

Stockholm, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Obisk danskega prestolonaslednika v Stockholmu spravljajo v zvezo z zaroko z 19 letno hčerjo švedskega prestolonaslednika, princesinjo Ingrid. Njeni sestrični Akris in Marta sta pred kratkim postali prestolonaslednici Belgije in Norveške.

Rim, 12. apr. (Tel. »Slov.«) Cerkevnik v cerkvi sv. Franciška v Turinu je našel včeraj pred cerkvenimi vrati majhen paket, katerega je odnesel v zakristijo, kjer je eksplodiral. Cerkevnik je bil lahko ranjen.

Važne spremembe trošarinskega zakona

Kralj je na predlog finančnega ministra podpisal zakon o spremembah in o dopolnitvah zakona o državnih trošarinah. Glavne spremembe so:

Na pivo se plača na eno hektolitersko stopnjo ekstrakta 5 dinarjev. Ta odredba stopi v veljavo 1. septembra 1929.

Na vino: Na vsa vina se plača od hektolitra 100 Din. Za vino se smatra samo vino od grozdja. Vsa vina, ki vsebujejo nad 18% alkohola, se smatrajo že za špirit in se za nje plača trošarina kakor na alkohol po hektoliterski stopnji. Vino, ki ga vinogradniki rabijo za svojo domačo porabo, je oproščeno vsake trošarine. Če pa se vinogradniki sami bavijo s prodajo vina na drobno, morajo vse vino prijaviti, na kar mu bo oblast odredila, koliko vina bo za domačo uporabo, pri čemur pridejo v poštev samo družinski člani stari nad 15 let.

Za izvoz vina: Za vsakih 100 litrov v inozemstvo izpeljanega vina, bilo čistega ali pojačanega z alkoholom, plača finančno ministrstvo iz državne blagajne 40 dinarjev. Najmanjša količina, ki pride pri tem v poštev, je 50 hektolitrov vina.

Dne 15. aprila 1929 se morajo popisati vse količine vina pri prodajalcih, gostilničarjih ter trgovcih. Do 15. maja pa se mora plačati razlika po tej novi tarifi.

Na ekstrakte, esence in eterna olja z alkoholom se plača na 100 kilogramov 3000 Din.

Spirit:

Na špirit in vse iz špirta izdelane tekočine se plača od hektoliterske stopnje 20 dinarjev. Če je izdelan v poljedelskih tovarnah in 23 Din za izdelanega v industrijskih tovarnah. Če se izvozi v inozemstvo najmanj 500 hektoliterskih stopenj špirta, se ga lahko istotoliko stavi v promet v državi po nižani tarifi t. j. 4 Din od stopnje. Vse poljedelske tovarne za špirit lahko v eni sezoni producirajo skupaj 30.000 hektolitrov čistega alkohola. Finančno ministrstvo bo odredilo, koliko odpade na posamezne tovarne.

Prodaja in uporaba metilnega alkohola za kurjavo je prepovedana in kaznjiva.

Kvas.

Na kvas, izdelan v samostojnih tovarnah za kvas, se plača 4 Din. Če bi se radi te odredbe cene kvasu zvišale, se bo za istotoliko zvišala tudi trošarina.

Trošarina na žganje.

Na žganje se od hektoliterske stopnje plača 18 Din; na žganje, izdelano iz vina, iz tropin ali drož se plača 23 Din.

Trošarino na žganje, pridobljeno iz lastnih surovin in z lastne zemlje, plača tisti, ki kupi žganje od producenta ali ga dobi iz katerega drugega vzroka.

Trošarino na žganje, pridobljeno doma za domačo uporabo iz kupljenih surovin, plača producent le, če žganje proda ali ga iz kateregakoli vzroka odstopi drugim.

Trošarino na žganje, pridobljeno za prodajo iz kupljenih surovin in onih iz lastnega posredstva, plača producent po tarifi čl. 14. (To je 20 Din od hektoliterske stopnje.)

Finančni minister je pooblaščen, da za to vrsto produkcije uvede plačanje trošarine po količinah.

Če se producenti žganja iz lastnih pridelkov bavijo z razpečevanjem žganja, potem se bo z ozirom na število rodbinskih članov (nad 18 let starih) odredilo, koliko jim pripada za domačo uporabo.

Če producent žganja naenkrat izvozi v tujino nad 500 hektoliterskih stopenj žganja, potem ga sme ravno toliko prodati v državi za nižano trošarino 4 Din od hektoliterske stopnje.

Dne 15. aprila se imajo popisati vse zaloge žganja in do 15. maja mora biti plačana trošarina.

Kislina in bencin.

Od očetne kisline se plača od kg 100% jakosti 4 Din.

Za 100 kg bencina se plača 300 Din trošarine. Kot bencin se smatra destilat mineralnega olja (surove nafte), katrana, premoga, in tako dalje brez obzira, pod kakšnim imenom se pojavi, ki ima pri +15 stopinj C manjšo gostoto od 795 stopenj.

More pa se dovoliti uporaba bencina brez plačanja trošarine za nagon motorjev, obrnih, industrijskih in poljedelskih, kakor tudi za pogon ribiških in potniških ladij. Nadalje tudi za nekatere druge industrijske namene. Podrobnejši pogoji, kdaj se more oprostiti plačevanje trošarine bodo določeni s posebnim pravilnikom.

Oblastne trošarine.

Prepoveduje se razpisati oblastno trošarino v katerikoli obliki na pivo, vino, ekstrakte, kisline, eterična olja z alkoholom, liker, rum, konjak in špirit. Od 15. aprila 1929. Dalje ne bodo mogle oblasti pobirati trošarine na prej navedene predmete, temveč se bo vršilo izplačevanje trošarine po predpisih tega zakona.

Čl. 11. Na ime oblastne trošarine bodo pobirali državni organi obenem z državno trošarino in to:

Od 100 l piva 30 Din, od 100 l vina 50 Din, od 100 kg ekstrakta, esenca in eteričnih olj z alkoholom 400 Din, od hektolitrske stop-

Izgraditev korporativnega gospodarskega reda v Italiji

Rim, 12. aprila. (Tel. Slov.) Veliki fašistovski svet je odobril zakonski načrt za Narodni korporacijski svet. Besedilo tega prevažnega zakona še ni objavljeno, pač pa njegove glavne smerice. S tem zakonom preneha definitivno liberalna ekonomija in se uvede združni gospodarski red v smislu fašizma, ki državi daje v gospodarskem procesu ne samo posredujočo nego vodilno in odločujočo nalogo. Država preneha odstopiti samo indiferenten gledalec gospodarskega dogajanja. Zakonski načrt pa predvideva, da se bo ta prehod izvršil s potrebno previdnostjo, da produkcijski proces ne bo radi take temeljne revolucije trpel škode. Odnosi med delavci in delodajalci ne bodo odslej več privatno-pravnega značaja, ampak javno-pravnega. Tako štrajki kakor izprtja bodo izključena. Onemogo-

čeno bo vsako zavlačevanje rešitve mezdnih sporov. Delavski sindikati in delodajalske organizacije bodo medseboj aktivno sodelovale in obe stranki ne bosta nasprotnici, ampak združno zvezani. Kooperacija razredov pod edino in najvišjo nacionalno disciplino bo imela obliko združne demokracije. Narodni korporacijski svet bo imel 7 sekcij, v katerih bodo delavci in delodajalci po svojih korporacijah popolnoma paritetno zastopani. Ta pariteta bo veljala tudi za izdelavo zakonskih načrtov gospodarskega in socialnega značaja, ker spada pod kompetenco Narodnega korporacijskega sveta. (Consiglio Nazionale delle corporazioni.) Spoštovanje in izvrševanje kolektivnih mezdnih pogodb od strani delodajalcev je absolutno zagotovljeno.

Mironescu pri Chamberlainu in Baldwinu

Smernice romunske politike -- Optantsko vprašanje bo rešeno Ugoden utis Mironescove politike v Londonu

London, 12. aprila. (Tel. Slov.) Chamberlain in Baldwin sta včeraj sprejela v spremstvu romunskega poslanika Titulescu zunanje ministra Mironesca, ki je za kratek čas posetil London.

Mironescu je po »Timesu« obrazložil angleškima državnika naziranje in politiko romunske vlade ter njeno željo, postopati v soglasju z angleško politiko in z načeli Društva narodov. Naglašal je, da je v načelu romunske politike, postopati z inozemskim kapitalom fair in voditi odločno politiko »detente«. V intervjuju v »Timesu« je izrazil upanje, da se bo madjarsko optantsko vprašanje kmalu rešilo, in izjavil, da so Madjari njegove zadnje izjave slabo razumeli. Res je, da madjarska vlada ne bo plačala razlaščenim madjarskim posestnikom nobenih direktnih kompenzacij, da pa se je med obema državama sklenil dogovor, da se bo odškodnina plačala madjarski vladi, ki naj potem sama izplača svoje državljane. O načinu plačila se še vrše pogajanja. Najbrže se bo izvršilo plačilo napol v gotovini, napol v stvarnih dobavah. Če se bosta državi o predlogih sporazumeli, potem skupna vsota, ki jo bo plačati, ne bo nobena ovira za sklenitev pogodbe. Romunska politika hoče vpostaviti z Madjarsko prijateljske odnose v vsakem ozi-

ru, ravno tako tudi z Bolgarsko in Sovjetsko Rusijo, s katero je pred kratkim podpisala litvinsko pogodbo.

Diplomatski poročevalec »Daily Telegraph« izjavlja, da so v diplomatskih krogih toplo pozdravili obisk Mironesca. Prižnava se, da nova vlada sprejmo obravnava razna mednarodna vprašanja, kar se je preje ugodno presojalo v Rimu in v Zenevi. Spravljivi duh nove romunske zunanje politike je rodil znane sadove pri zboljšanju bolgarsko-romunskih odnosov. Tudi v Budimpešti se ne taji, da se sedaj urejuje optantsko vprašanje fair in v prijateljskem smislu. Z angleškega stališča je iskati glavne vzroke zadovoljstva na gospodarskem polju, v olajšavo prejšnje omejitve zunanega kapitala in inozemskih podjetij potom zakonodaje in enakega postopanja, kakor z domačimi podjetji. V intervjuju z diplomatskim poročevalcem navedenega lista odreja Mironescu tako zvanemu tajnemu poljsko-romunskemu paktu za skupen napad na Rusijo, ki ga je baje odkril Litvinov, vsak pomen. Niti on niti nobeden njegovih prednikov ne ve o taki pogodbi ničesar. Niti Poljska niti Rumunija ne stremita po razširjenju ozemlja.

Mironescu bo v nedeljo zapustil London in se vrnil v Bukarešt.

Nemške reparacije znatno nižane

Pariz, 12. apr. (Tel. Slov.) Zavezniški strokovnjaki so se danes pod predsedstvom Owen Younga posvetovali o skupni podlagi svojih zahtev nasproti nemški delegaciji, katero bodo danes popoldne ali jutri zopet povabili na debato. Novo sestavljeni skupni račun zaveznikov je po pariških listih skrajna koncesija zaveznikov, ki pa se ne bo predložila Nemcem v obliki diktata ali ultimata.

»Petit Parisien« javlja, da so zavezniki svojo skupno zahtevo od 19 milijard znižali na 12 do 13 milijard. Kompromis, ki ga je predlagal Owen Young z vsoto 8 milijard se torej še ni dosegel. Francija je od svoje prvotne zahteve 8—10 milijard dovolila, da se črta 20—25%, Anglija od svoje zahteve 4 milijard je dovolila zmanjšanje 25%, Belgija se zadovoljuje sedaj z zneskom 1.4 milijarde, Italija, ki

je prvotno zahtevala 600 milijonov, je tudi pripravi, popustiti slično vsoto, pa tudi mali upniki so morali dovoliti črtanje.

Kakor poroča »Echo de Paris«, znaša skupni dolg nemških reparacij s kritjem medzavezniških dolgov vred 36 do 38 milijard napram 47 milijardam po Dawesovem načrtu, dočim bi znašala povprečna anuiteta 2.2—2.3 milijarde, prve anuitete celo nekaj manj. Po »Petit Parisien« bi se anuitete zabeleže za 1.7 milijarde in bi po 10 letih narastle do najvišje vsote 2.3 milijarde. »Matin« pa že sedaj izjavlja, da se ne sme pričakovati, da bi dr. Schacht to novo ureditev sprejel brez nadaljnega in da se bodo morali zavezniki končno zadovoljiti z začetno anuiteto 1.5 milijarde. Owen Young je pristal na račun zaveznikov, da bo pametna podlaga za pogajanja.

Poljska vlada še ni sestavljena

Varšava, 12. apr. (Tel. Slov.) Po dolgotrajnih večerajšnjih posvetovanjih državnega predsednika z Bartlom in Pilsudskim o novi sestavi vlade, ki še niso dovedla do pričakovanega uspeha, javlja danes večina varšavskih listov, da je zadel Switalski pri sestavi svojega kabineta močne roke pod Switalskim na znatne težkoče. Varšavski listi pišejo, da so državnega predsednika svarili tudi vodilni gospodarski krogi, kateri se bojijo, da ne bi sestava ekstremnega protiparlamentarnega

kabineta neugodno vplivala na inozemski kredit in miren razvoj dežele.

Poljska dobi svojo mornarico

Pariz, 12. apr. (Tel. Slov.) Poljska bo ta mesec dobila svojo vojno mornarico. Prve tri ladijske enote bodo te dni v Franciji spuštali v morje. Dne 12. aprila se spusti v morje v Le Havru oceanska podmornica »Vlk«, dne 16. aprila v Cannesu torpedni rušilec »Burza« in 23. v Nantesu podmornica »Rysc«.

lastno trošarino tekom 20 dni prihodnjega meseca, ko so stavili v promet pridelek.

Občinska trošarina.

Čl. 14. Občine, ki imajo po zakonu pravico, uvesti občinsko trošarino, bodo mogle od 1. januarja 1930 v lastnem delokrogu naložiti trošarino na predmete čl. 11 tega zakona do višine, ki je predvidena za oblastne trošarine na te predmete. Trošarinske stopnje, ki so višje od oblastne trošarine za 50%, bodo odobraval pristojna finančna ravnateljstva, preko tega do 100% pa generalno ravnateljstvo davkov.

Na fina vina, oslajena in neoslajena, kakor tudi za vsa druga vina v steklenicah more občina naložiti po svojem preudarku občinsko trošarino s tem, da od dohodkov, ki jih na ta način dobi, odstopi pristojni oblasti 30%.

Predmeti iz čl. 10 se morajo enako obdavčiti z občinsko trošarino, ne glede na to, ali so se pridela v občinskem področju ali ne.

Čl. 15. Finančni minister se pooblašča, da za izvrševanje tega zakona izda pravilnik in postopek za trošarinske prestopke.

Čl. 16. Zakon stopi v veljavo 15. aprila. Izvzete so odredbe, za katere določa zakon sam drugače.

Sv. Stolica se ne pogaja s sovjeti

Rim, 12. aprila. (Tel. Slov.) »Osservatore Romano« prinaša posebno izjavo z ozirom na govorce o pogajanjih s sovjetsko vlado, ki se širijo v Ameriki in Evropi. Več vplivnih listov je namreč zatrjevalo, da hoče sv. Stolica doseči ukinjenje ali vsaj ublažitev sedanje protiverske gonje. Izjava ugotavlja, da vatikanskim uradnim krogom ni ničesar znanega o katerikoli možnosti ublažitve sedanjega preganjanja. Nasprotno je bilo v zadnjem času ponovno zabeleženo več slučajev krutega preganjanja predvsem katoliških duhovnikov. Tako se je pričela n. pr. preiskava proti rimsko-katoliškemu škofu v Vladivostoku. Obtožen je špionaže in veleizdaje, ker ga je odklovala Poljska z redom »Polonia restituta« za svoječasnno sodelovanje pri repatriaciji poljskih beguncev ter vojakov nekdanje carske vojske. »Te nove žrtve še povečajo število onih katolikov, ki ginevajo po strahovitih ječah kakor n. pr. škof Boleslav Skokaz ali številni duhovniki, frančiškani in dominikanci na Solovečkih otokih. Trpijo pa tudi ti soči pravoslavni duhovniki, za katere naroča sv. Stolica moliti prav tako kakor za katolike.« Sv. Stolica neprestano moli za mir, za vernike vseh izpovedi na Ruskem in se ne bo nikoli oddaljila od te edine pravilne politike napram sovjetom. — Da sovjeti ne mislijo na popuščanje v svoji brezverski gonji, dokazuje dejstvo, da je vlada pod vplivom Zveze brezbožnikov sklenila odpraviti letošnje velikonočne šolske počitnice. Namesto tega so dobili dijaki enotedenske pomladanske počitnice mesec dni poprej, to je od 8. do 15. t. m.

Rimsko potovanje češkoslovaških škofov

Praga, 12. apr. (Tel. Slov.) Dne 21. apr. se bodo skoro vsi češkoslovaški škofje udeležili v Rimu posvečenja novega češkoslovaškega teološkega seminarja. Poseben vlak bo pripeljal v Rim na slovesnost 400 češkoslovaških katoličanov. Praški nadškof dr. Kordač se odpelje 18. aprila, budjeviški škof dr. Babka se je že odpeljal, škof iz Kraljevega graeca dr. Kasper in škof iz Brna dr. Kupka pa se odpeljeta 17. aprila. Slovaški škofje se bodo odpeljali posebej.

Trocki ne sme v Nemčijo

Berlin, 12. apr. (Tel. Slov.) Nemški državni kabinet je končno javno odklonil prošnjo Trockega za bivanje v Nemčiji in celo tudi za kratko bivanje v svrhu zdravljenja.

Carigrad, 12. apr. (Tel. Slov.) Trockij pravi, da je vzrok za odklonitev njegove prošnje v Nemčiji ta, da je hotela vlada v Moskvi njegovo potovanje v Nemčijo na vsak način preprečiti. Do nadaljnjega bo ostal v Carigradu, potem pa se bo umaknil na Prinčeve otoke v Marmarskem morju.

Pred razpustom angleškega parlamenta

London, 12. apr. (Tel. Slov.) Oficijozno se govori, da so v Angliji opustili misel regentstva za kralja po razpustu parlamenta. Kralj bo sredi meseca maja že lahko prišel v London, da razpusti parlament in podpiše potrebne listine.

Boj za Afganistan

Moskva, 12. apr. (Tel. Slov.) »Izvestja« javljajo, da nameravajo reakcionarni krogi v Perziji, med drugimi mohamedanski sveceniki, veleposestniki in generali, s silo zasedati afganistansko pokrajino Herat. Izmišljena je angleška vest, da bi se sovjetska vlada s tem strinjala, ker je povsem proti vmešavanju Perzije, kar je edino v interesu Anglije.

Trubadur

Ljubljanski publikli vedno ljub gost g. Šimenca je 11. aprila pel vlogo Manrica v Verdijevi operi Trubadur. Njegov glas je vedno poln, naraven in svež, znatno si ga je tudi izobrazil, vendar bi mu nadaljnje šolanje ne bilo v škodo. Znamenito »Stretto«, ki je od nekdaj merilo dobrih pevcev, je odpel kar vzorno in žel zaslužen in dolgotrajen aplavz.

Izvrstna kakor vedno je bila tudi to pot ga. Wilfan-Kunčeva v vlogi Leonore. Svoj prijeten organ obvlada v vseh ozirih popolnoma. — Grofa Luno, ki je ena izmed najtežjih baritonskih partij je odpel zadovoljivo g. Primožič. Vendar ima pri njem človek vtis, da forsira višino. — Vloga Azucene je pela ga. Štagler-Kogejeva, ki je kot novinka pevski in igralski zadovoljiva.

Ostale vloge so bile v rokah g. Ribičeve, gg. Rumpala, Mohoriča in Simončiča, ki so poleg zbora ustrezali.

G. Neffat je vodil orkester z njemu lastnim temperamentom in živahnostjo. Številna publika je bila s predstavo zadovoljna in je gotovo želja vseh, da skoraj zopet slišijo g. Šimenca. F. J.

Novosadska vremenska napoved. Oblačno Jugovzhodni in vzhodni vetrovi.

Dunajska vremenska napoved. Se bolj toplo, zaenkrat brez padavin. Na vzhodnem r.bu Alp jasno. V zapadni Koroški morda pozneje padavine.

Železničarji!

Blago za železničarske kroje prvi železničarski loden D 75—90—100—105—110—115—120—125—130—135—140—145—150—155—160—165—170—175—180—185—190—195—200—205—210—215—220—225—230—235—240—245—250—255—260—265—270—275—280—285—290—295—300—305—310—315—320—325—330—335—340—345—350—355—360—365—370—375—380—385—390—395—400—405—410—415—420—425—430—435—440—445—450—455—460—465—470—475—480—485—490—495—500—505—510—515—520—525—530—535—540—545—550—555—560—565—570—575—580—585—590—595—600—605—610—615—620—625—630—635—640—645—650—655—660—665—670—675—680—685—690—695—700—705—710—715—720—725—730—735—740—745—750—755—760—765—770—775—780—785—790—795—800—805—810—815—820—825—830—835—840—845—850—855—860—865—870—875—880—885—890—895—900—905—910—915—920—925—930—935—940—945—950—955—960—965—970—975—980—985—990—995—1000—1005—1010—1015—1020—1025—1030—1035—1040—1045—1050—1055—1060—1065—1070—1075—1080—1085—1090—1095—1100—1105—1110—1115—1120—1125—1130—1135—1140—1145—1150—1155—1160—1165—1170—1175—1180—1185—1190—1195—1200—1205—1210—1215—1220—1225—1230—1235—1240—1245—1250—1255—1260—1265—1270—1275—1280—1285—1290—1295—1300—1305—1310—1315—1320—1325—1330—1335—1340—1345—1350—1355—1360—1365—1370—1375—1380—1385—1390—1395—1400—1405—1410—1415—1420—1425—1430—1435—1440—1445—1450—1455—1460—1465—1470—1475—1480—1485—1490—1495—1500—1505—1510—1515—1520—1525—1530—1535—1540—1545—1550—1555—1560—1565—1570—1575—1580—1585—1590—1595—1600—1605—1610—1615—1620—1625—1630—1635—1640—1645—1650—1655—1660—1665—1670—1675—1680—1685—1690—1695—1700—1705—1710—1715—1720—1725—1730—1735—1740—1745—1750—1755—1760—1765—1770—1775—1780—1785—1790—1795—1800—1805—1810—1815—1820—1825—1830—1835—1840—1845—1850—1855—1860—1865—1870—1875—1880—1885—1890—1895—1900—1905—1910—1915—1920—1925—1930—1935—1940—1945—1950—1955—1960—1965—1970—1975—1980—1985—1990—1995—2000—2005—2010—2015—2020—2025—2030—2035—2040—2045—2050—2055—2060—2065—2070—2075—2080—2085—2090—2095—2100—2105—2110—2115—2120—2125—2130—2135—2140—2145—2150—2155—2160—2165—2170—2175—2180—2185—2190—2195—2200—2205—2210—2215—2220—2225—2230—2235—2240—2245—2250—2255—2260—2265—2270—2275—2280—2285—2290—2295—2300—2305—2310—2315—2320—2325—2330—2335—2340—2345—2350—2355—2360—2365—2370—2375—2380—2385—2390—2395—2400—2405—2410—2415—2420—2425—2430—2435—2440—2445—2450—2455—2460—2465—2470—2475—2480—2485—2490—2495—2500—2505—2510—2515—2520—2525—2530—2535—2540—2545—2550—2555—2560—2565—2570—2575—2580—2585—2590—2595—2600—2605—2610—2615—2620—2625—2630—2635—2640—2645—2650—2655—2660—2665—2670—2675—2680—2685—2690—2695—2700—2705—2710—2715—2720—2725—2730—2735—2740—2745—2750—2755—2760—2765—2770—2775—2780—2785—2790—2795—2800—2805—2810—2815—2820—2825—2830—2835—2840—2845—2850—2855—2860—2865—2870—2875—2880—2885—2890—2895—2900—2905—2910—2915—2920—2925—2930—2935—2940—2945—2950—2955—2960—2965—2970—2975—2980—2985—2990—2995—3000—3005—3010—3015—3020—3025—3030—3035—3040—3045—3050—3055—3060—3065—3070—3075—3080—3085—3090—3095—3100—3105—3110—3115—3120—3125—3130—3135—3140—3145—3150—3155—3160—3165—3170—3175—3180—3185—3190—3195—3200—3205—3210—3215—3220—3225—3230—3235—3240—3245—3250—3255—3260—3265—3270—3275—3280—3285—3290—3295—3300—3305—3310—3315—3320—3325—3330—3335—3340—3345—3350—3355—3360—3365—3370—3375—3380—3385—3390—3395—3400—3405—3410—3415—3420—3425—3430—3435—3440—3445—3450—3455—3460—3465—3470—3475—3480—3485—3490—3495—3500—3505—3510—3515—3520—3525—3530—3535—3540—3545—3550—3555—3560—3565—3570—3575—3580—3585—3590—3595—3600—3605—3610—3615—3620—3625—3630—3635—3640—3645—3650—3655—3660—3665—3670—3675—3680—3685—3690—3695—3700—3705—3710—3715—3720—3725—3730—3735—3740—3745—3750—3755—3760—3765—3770—3775—3780—3785—3790—3795—3800—3805—3810—3815—3820—3825—3830—3835—3840—3845—3850—3855—3860—3865—3870—3875—3880—3885—3890—3895—3900—3905—3910—3915—3920—3925—3930—3935—3940—3945—3950—3955—3960—3965—3970—3975—3980—3985—3990—3995—4000—4005—4010—4015—4020—4025—4030—4035—4040—4045—4050—4055—4060—4065—4070—4075—408